

KIRKEHØJSKOLEN LØRDAG D. 24. FEBRUAR 2024-02-24

Fjelsted Forsamlingshus Anne Lise Marstrand-Jørgensen

NATTEN ÅBNER SIG SOM EN PORT

Roman om Det Ny Testamente.

Jeg kalder det for en Gendigtning – Roman: Det er bibelselskabets skyld, at jeg skrev den. Bibelselskabet – det er deres fortjeneste! Jeg ville ikke selv været gået i gang! Det ville ikke være faldet mig ind. Jeg var et sted, hvor jeg skulle sige nej til det meste. Og til det, der kræver meget af mig. Jeg havde skrevet meget og havde brug for tid til foredrag.

Fik en mail i sommerhuset på Læsø. Bibelselskabet kunne godt tænke sig at der hvert 10. år udkommer en gendigtning af bibelen. Det var Bjarne Reuther sidst. – Jeg lavede et kompromis, og bad dem fortælle lidt mere. Jeg blev smigret. Det var en tillidserklæring, men også at jeg har beskæftiget mig med bibelstof både personligt og som forfatter, i forbindelse med bogen om Hildgard, Bibelen fra tid til anden – og om tro. Det åbnede en verden for mig.

Jeg var inspireret af stoffet, sproget. Vi aftalte et møde – jeg bor tæt på bibelselskabet og kom for sent, men nåede det alligevel! Under det møde blev det klart, at jeg gerne ville sige ja tak. Det vigtigste var, at kunne finde et fælles fodslag: Afstemme forventninger. Jeg har fuldstændig frie hænder. Præster mener det ikke altid, når de siger sådan! Det var deres håb, at der ville være en loyalitet overfor historien, at jeg ikke ville omplante stoffet til en anden tid – osv. Jeg sagde jeg gerne vil skrive det som en ROMAN. Jeg har lovet dem, at jeg også skal skrive om Det Gamle Testamente. – Det Gamle Testamente kan jeg ikke helt skrive som roman – hvem skulle være hovedperson: Gud? Folket?.

Jeg skulle sende nogle sider, når jeg havde 30-40 sider -

Researche: Ikke en Teologisk forståelsesresearch. – Research om samfund og tid. Hvad er det for en verden konkret, praktisk, fysisk. Det fantastiske ved at skrive er, at man kan bygge verdener op, hvor mennesker kan gå rundt og være til, spise drikke, og orientere sig ift. hierarkier.

Det NY Testamente er anden del af bibelen, de tidligste tekster er skrevet 70 år efter Kristi fødsel. Jeg var interesseret i evangelierne. De fortæller de samme historier med forskellige synsvinkler og målgruppe i samtiden. Apostlenes gerninger. Brevene. Paulus' breve. Johannes Åbenbaring. Jeg vidste, at den vil jeg ikke tage med. Den er mystisk kompakt, sprogligt vanvittig, svær.

Genlæste teksterne fra ende til anden. Min ældste søn er Molekylærbiolog. Også interesseret i religion. Han gav mig en bog, hvor de forskellige evangelier var trykt side om side på samme side. (De synoptiske evangelier).

Jeg havde bøger, der handlede om hvordan husene så ud, hvad man spiste, ægteskaber, planter og dyreliv.

Det Ny Testamente giver meget, med fortælle-kurver: Et menneske kommer ind i verden – får venner - opstigning - det går ned ad bakke - der kommer strid - det ender med død - men det ender alligevel ikke. Proces: **Intellektuelt** at tage stilling til hvad der skulle med? **Intuitivt**: Hvilke lignelser taler til mig?

Loyal version: Hvad er meningen med hele budskabet i Det Ny Testamente? Jeg ville ikke lave en light-version. Derfor måtte jeg også opholde mig ved de historier, der vakte modstand hos mig.

Kvindernes rolle

Jeg hæftede mig ved kvindernes rolle. – Når jeg læste det på den måde, ledte jeg efter personer, som kan bruges i fortællingens ærinde. Kvinderne i bibelen spiller en større rolle, end man traditionelt vil være ved. Bibelen handler om fødsler og død. Kvinderne var til stede ved fødsler – og ved døden.

Den anden grund: Det er en gåde for mig, hvorfor kvinderne er blevet skrevet ud af bibelen, eller hvorfor deres rolle systematisk er blevet undertrykt gennem århundrederne. I den tid hvor Jesus dukker op er landet besat, jorden er taget fra folk, man kan ikke ernære sig af landbrug, hierarkierne er strikse, man kan ikke bestemme. Der er langt fra top til bund: lige over slaverne er kvinderne. – Det er den politiske virkelighed.

Jesus inviterer alle til at være med ved bordet, han vender alle hierarkierne på hovedet og understreger at alle er lige.

I dag mener vi det – selv om vi ikke er gode til at efterleve det! Dengang var det revolutionært!

Når der ikke var kvinder som disciple – er det fordi, det kunne man ikke skrive. Jeg ville gerne have kvinderne frem. Når jeg brugte disciplene - de mænd, der står og fisker – og så kommer der en fyr gående, og han siger noget, der lyder mærkeligt, men har en sær dragende kraft. De vælger at følge Jesus betingelsesløst. De går fra sted til sted. De har ingen fast bolig. De deler det, de har. De inviterer folk til at være del af deres kreds, fordi de gerne vil. Hvis vi forestiller os, at det er virkelighed: Hvem ville have gjort det?

Hvis man havde gjort det: Så må man have haft nogle spørgsmål: Hvad mener han? Det har ikke været mindre svært. Jeg havde brug for dem, til at stille kritiske spørgsmål. Jeg allierede mig med dem.

Med tvivleren Tomas. Forræderen Judas, men ellers deltager de i opbygningen af Jesus budskab og senere i at føre det ud i livet.

Jeg kunne bruge dem til at stille spørgsmål og have forskellige temperamenter. Og styrke den undren, irritation eller modstand – som jeg synes, skal være en del af læsningen af Det Ny Testamente.

Jeg måtte tænke på, at jeg gerne må gendigte: Den er alles bog!

Begyndte: Johannes Døbers fødsel – og Marias fødsel. Man må høre dem igen – for at forstille sig hvor Maria befinder sig. Hvordan er det, at have besøg af en engel?

Hvordan hun går rundt og er lidt lun på dén dér tømmer, og så kommer der pludselig noget. Det måtte jeg tænke ned på et lavpraktisk niveau. Hvordan kommer englen. Man må have et landskab og et indre – hun må have sig selv med. Og hvad sker der så, da hun fortæller Josef det? Hvordan er det, at fortælle sin kæreste det. Det ville være et stigma. Hvordan ville det være. Det er ok hun siger det er Gud, men det er lidt langt ude.... Hvad sker der, med de engle, der dukker op, og som er betingelsen for, at de får fred med det uhyrlige. Det er et væsen – en følelse af pludselig vished, klarhed, fred. Det kan man relatere til, det øjeblik, hvor man tænker, at det skal nok gå.

Skriv med din tro & der skal luft til stoffet

Jeg fik skrevet noget – og sendt det til Bibelseskabet. Men på mit kontor begyndte jeg pludselig at få en tvivl på om jeg kunne det. Om arbejdet blev for stort. 1. Hvorfor skal man have en ny version? Hvad er pointen? Det kunne jeg ikke finde svar på. 2. Hvordan skal det skrives? Ting sker, og det hele bliver sammen med det, der skal komme efter. Hvordan kan man skrive det ind. Det tænkte

jeg rigtig meget over. Jeg havde brug for en at tale med, som har tro og et sprog. Ikke en Teolog. Jeg gik til Søren Ulrik Thomsen. Han kender kirken, troen osv. Jeg talte med ham fra sommerhuset – sagde, at jeg har sagt ja til opgaven.... ”Det er da noget af en opgave, hvordan vil du gøre det?” spurgte han, og så begyndte han at tale om Kristus og teorier osv. Jeg sagde det har jeg ikke brug for. Jeg vil også tale med dig om Paulus. Søren Ulrik sagde: ”Du kan ikke skrive bogen uden at skrive med din tro!” – Det blev udslagsgivende! 3. Jeg gik på gaden og mødte fætter Jakob (som er bindegal men et dejligt menneske). Det faldt mig ind, at fortælle at jeg gendigter Det Ny Testamente. – Jeg sagde til Jakob: ”Du skal fortælle mig, hvorfor jeg gør det”. Han sagde: ”Der skal ny luft til stoffet”

Jeg er – i forhold til kristendommen - vokset op i et normalt hjem, hvor man ikke talte om det. Der var stor blufærdighed om tro. Jeg blev passet hos min mormor. Hun bad aftenbøn. Ellers var det omfattet af blufærdighed, næsten forbudsagtigt. Min morfar sad som patriark ved bordet, og de sad og talte om en, der var død. Og vi begyndte at synge Hallelujah – og jeg havde en diskussion med en fætter om hvilket køn helligånden havde.... Det blev der slået hårdt ned på! Jeg oplevede mig som troende menneske, men havde en ureflekteret tro –, indtil jeg gik i kast med min roman om Hildegard af Bingen (nonne i 1100-tallet) som Gud bruger som sit talerør. – Det er så langt fra mig, så min mission er at bygge bro mellem det moderne mig og dette her nonnemenneske. Det handler om inderlighed i forhold til Gud.

I løbet af skrivningen blev vi bedste venner. Det åbnede en verden af tro for mig. I foredragene blev jeg spurgt: Hvad havde det betydet for min åndelige udvikling? Jeg traf den beslutning, at jeg gerne vil svare på det – og det åbnede en verden af levende spørgsmål. Og jeg kunne på den måde udvikle mit forhold til kristendommen. Hver gang jeg stod overfor det mere betydningstunge – og de fortællinger som Jesus siger – så skulle jeg aktivere mig med hele min erfaring og eksistens. Det blev meget krævende. Hvis jeg skal skrive om AT JESUS GÅR PÅ VANDET. Det er en historie som er kendt. Du kan ikke bare skrive den frem, hvis du ikke har en trosdimension med! Det var Søren Ulrik Thomsen, der sagde det. Jeg gik til det, ved at nærlæse historien igen. Der er en kraftig storm. De kender til sejlførholdene. Pludselig ser de et spøgelse over havet. Så ser de, det er Jesus. Han går på vandet. Simon Peter går ud til Jesus og så længe han har øjnene rettet på Jesus går det, men han mister troen, kommer til at tænke på havets dybder og synker ned. Men han bliver trukket op igen. Jeg måtte genbesøge steder i mit liv, hvor jeg tænkte, at jeg ikke kunne gå på noget vand.

Jeg har lidt af angst og depressioner og ved, hvad det vil sige at miste modet. Man famler og diskuterer, og er ved at opgive. Men hvad er det så der kan ske, som man kan trøstes af. – i 1992 – havde jeg det dårligt, men jeg måtte genetablere den indre tilstand: Kan man i den tilstand gøre det, at man rækker hånden ud i bælgmørke – kan man det – uden at vide mod hvad. Så er det tro! Når man intet kan se, og man har en indre overbevisning om, at der ikke er noget – men også en tro på, at der er nogen, der griber. – Måske i kraft af et menneske. Alt det måtte jeg aktivere. Hvorfor får han så at vide at han har en lille tro? Det var irriterende sagt! Men også smukt: Hvis man har en tro der er så lille, og man så kan blive reddet, hvad kan det så ikke blive til. Altså: Det var et spørgsmål om, at jeg ikke bare skulle skrive om personer ind og ud af huse.

Jeg tog til Madrid (rejsselegat) en måned. Børnene kunne komme og gå som de ville. Livet bliver enkelt. Jeg skal bare skrive og træne og se kunst. Det blev næsten en mystisk oplevelse – det var påske – og påsken i Madrid er en helt anderledes oplevelse end i DK. Da jeg kom, var der en nobel

ejendom med ældre mennesker – 3. sal: Den eneste dør der havde en rund messingplade på døren. På den var der et relief af Jesus, der stod med hænderne rakt ud: Denne lejlighed er velsignet. Hele Madrid blev et stort kor til fortællingen. Hver gang jeg gik ud af døren – var der noget - grænserne flød ud mellem det jeg skrev, og det, der skete udenfor. – Optog som vender tilbage. Palmesøndag med metro i Madrid: Gamle damer der havde palmegrønt med. Indpakningen af kasser, der var ”Jesus-gader”, ”Jesus-torv”. Det jeg skrev, skulle handle om min tro, - Da jeg kom hjem, måtte jeg tage en ny tur med Søren Ulrik Thomsen.

Paulus

De er med, men på en anden måde, Paulus har en helt særlig rolle. I begyndelsen er han én, der forfølger de kristne. Paulus får et syn, bliver blind – møder Jesus og vender rundt på en tallerken. Og han er med til at grundlægge kirken. Han er et af de mennesker, som ikke har mødt Jesus i kød og blod. Han rejser rundt og skriver breve. Og brevene danner udgangspunkt for den måde, man har lavet kirke på. Ikke hans skyld.

Det bibelske stof møder mennesket:

Paulus ord bliver lagt ud og modtages af mennesker.

Jeg valgte med hensyn til Paulus at udvælge stoffet i en mere strømmende fortælling. Hvis man vil gå i dybden med ham – må man gå til kilden selv.

Jeg fik meget hjælp fra Søren Ulrik Thomsen, fra Madrid, fra min Fætter (en sætning).

Lignelser: De bliver fortalt i billedsprog. Det er historiefortælling. Det bibelske stof møder mennesket. Der er nogen, der insisterer på, at Bibelen skal læses 1:1, men lignelserne er levende fortællinger.

Hvordan blev de fortalt: Jesus inviterede folk med ved bordet. Så finder der en levende samtale sted. Nogen bruger dem til at fortælle videre. – Jeg valgte to: Samaritaneren og Lazarus & Maria Magdalene.

Martha tager imod dem, da de kommer (jeg har skrevet de to historier sammen)

Den barmhjertige Samaritaner – handler også om at man kan relatere – men den har flere kulturelle lag og normer: En pæst må ikke røre ved den døde Og så kommer Jesus med et andet budskab: Det er ikke loven, de gælder, det er ikke de hierarkier der gælder, man skal ikke være optaget af alt mulig andet, for så går man glip af det vigtigste. Historien om Martha er jo en historie om hvem, der laver hvad? – Man kan jo i 2024 stadig høre mennesker, teologer, der benhårdt hævder, at ens næste kun er den, der fysisk går forbi en på gaden.

Det var det jeg ønskede: At få luft og egen dæmoner og give **en invitation til at være med i samtalen.**

For nogen er det helt uinteressant – fordi de ikke vil læse det anderledes.

For nogen bliver det en måde at turde nærme sig stoffet på igen. Ikke for at springe ud som nyfødt kristen, men fordi det handler om kultur og normer og de er der, uanset om man vil eller ej!

Jeg vil læse op om Martha og Maria:

I dagen efter bliver han sammen med sine disciple. De får husly hos Lazarus og hans søstre Martha og Maria i landsbyen Bethania. Dem har Jesus kendt længe, og de er blandt hans trofaste tilhængere. Martha tager imod dem, da de kommer. Hun kommer løbende ned ad vejen, fuld af begejstring rækker hun armene i vejret og vinker til dem. Hun omfavner dem alle sammen, kysser Jesus' hænder og taler i et væk: Maria er ude og kommer snart, høsten er god i år, olivenoli- en bliver fed, kaktusfignerne er ved at eksplodere af sødme, hun satte bønner i blød i morges, da hun hørte, at Jesus var i nærheden. Foran huset bliver hun pludselig alvorlig, Jesus lader disci- plene gå ind og sætter sig lidt sammen med hende. Hun fortæller, at hun er bekymret for Laza- rus. Flere gange har både skriftkloge og soldater været ude efter ham, fordi han får folk til at følge Jesus. Han er modig og stærk, men i den seneste tid er der kommet noget skrøbeligt og al- vorligt over ham. Jesus lytter uden at sige noget. Hun er også bekymret for Jesus selv, siger hun og lægger hånden på hans arm, måske var det uforsigtigt at komme til Jerusalem i denne tid? De taler om flere ting, men så kommer Maria og Lazarus tilbage, og meget skal ordnes.

Martha springer omkring og laver mad og gør ved, disciplene sidder ved Jesus' fødder, og Marthas søster Maria sætter sig sammen med dem. De taler om fremtiden og om Guds kærlig- hed.

"Fortæl Maria og Lazarus den historie, som du fortalte den skriftkloge, der vil vide hvem, der er hans næste!" udbrøder Thaddæus og slår hænderne sammen. "Den har jeg selv genfortalt mange gange."

De andre istemmer og vil også høre, Martha står i døråbningen og rører i en skål hummus med hurtige bevægelser. Jesus slår ud med hænderne, men siger ikke noget.

"Det var fordi den skriftkloge spurgte Jesus, som så mange gør, hvad han skulle gøre for at få del i det evige liv hos Gud. Jesus spurgte ham til gengæld, hvad der står i loven om den sag, og han svarede, at der står, at du skal elske din Gud af hele dit hjerte, sjæl, styrke og sind, og at du skal elske din næste, som du elsker dig selv. Til det svarede Jesus, at det var sandt og at det var det, han skulle gøre," siger Thaddæus ivrigt.

Marthas hænder finder ro et øjeblik, træskeens skramlen mod skålen ophører. En lok af hen- des hår klæber til panden, og hun puster den bort.

"Han stillede ikke det spørgsmål, fordi han ville tage ved lære, men for at hævde sig og spurg- te derfor snedigt: Hvem er min næste? ... Fortæl nu svaret, Jesus!" bliver Thaddæus ved. "Det er en historie, som også vi, der allerede følger dig, har glæde af."

De andre istemmer. De vil høre den, og Jesus nikker.

"Jeg fortalte ham om en mand, der rejste hen ad vejen mellem Jerusalem og Jeriko, hvor der altid ligger røvere på lur. Manden havde travlt med at komme hjem og tog chancen, selvom vejen var øde. Han blev overfaldet, slået halvt ihjel og efterladt nøgen og blødende mellem katusserne i vejkan- ten. Senere samme dag kom en præst forbi. Han så manden, men ville ikke røre ham og gik forbi." Jesus tier og tager imod det krus, som Johanna rækker ham.

"Måske troede han, at manden var død?" siger Lazarus. "Måske ville han ikke røre ved ham, fordi de døde er urene for præsterne?"

"Senere kom en levit," fortsætter Jesus og sætter kruset fra sig, "men han gik også bae forbi, selvom han også så den stakkels mand."

De sidder tavse og venter på fortsættelsen. Moses gjorde levitterne til præster, og nu tjener de i templet i Jerusalem. De er fromme og kender alt til de hellige skrifter.

”Der gik endnu nogle timer, og så var den forslåede mand vitterlig døden nær. Da kom der en samaritaner ridende på sit æsel, og I ved alle, at folk siger, at samaritanerne er frafaldne jøder, der ikke har den rigtige tro. Men denne samaritaner standsede, da han så staklen, der havde ligget i solen hele eftermiddagen og var rød og udtørret. Han fik medfølelse med ham, trak kaktustorne ud af hans hud, hældte vin og olie på hans sår og forbandt dem med strimler, som han rev af sit tæppe. Så løftede han manden op på æslet og bragte ham til det nærmeste herberg, hvor der blev sørget for dem begge. Før han den næste dag selv skulle videre, gav han værten to denarer og bad ham tage sig af den sårede og lovede at betale ham resten, når han selv kom tilbage, hvis han i mellemtiden havde flere udlæg.”

Martha er begyndt at røre i skålen igen, der dufter af hvidløg og spidskommen.

”Hvad sagde den skriftkloge til den historie?” spørger Lazarus. ”Hvad kan man overhovedet indvende?”

”Jeg spurgte ham, hvem i den fortælling han selv mente var den såredes næste, og han svarede naturligvis, at det var samaritaneren, fordi han viste ham barmhjertighed,” svarer Jesus.

”Ja,” næsten råber Thaddæus, ude af stand til at dæmpe sin begejstring, ”og så sagde du til ham: Gå hen og gør det samme!”

Det er en god lignelse, der er let at forstå og let at gengive. Den kan de allesamme bruge, når de taler med mennesker og Jesus ikke er i nærheden. De taler længe sammen, og deler historier om spørgsmål de har fået, og om mennesker, de har mødt på deres rejser.

Da de skal spise rejser Marthas søster Maria og de andre kvinder sig og hjælper med at anrette og servere. Martha bliver glad, da de roser hendes mad. Hun har gjort sig umage, og selv hun, der har mange kræfter er træt nu. Alligevel er der mere at gøre efter måltidet, og igen sidder søsteren Maria blandt disciplene og spørger og lytter. Jesus taler om Guds rige. Det er uhyggelige og opløftende ord på samme tid. Martha hører kun med et halvt øre, mens hun går til og fra: Jesus taler om kommende dage, hvor han skal lide meget. Om at han senere vil vise sig på en måde, der kan sammenlignes med et lyn, som oplyser himlen. Og om at kun de, som følger ham, vil blive reddet på den yderste dag. Martha hører at han siger: ”To kvinder skal male på den samme kværn; den ene skal tages med, den anden lades tilbage.” At den, der forsøger at redde sit liv, skal miste det, og den, der mister det, skal vinde det. Hun gyser af skræk og forventning på samme tid, men hører ikke det hele.

Da Jesus har været ude for at tisse, venter Martha på ham ved myntebedet. Mørket er faldet på, tæt og køligt. Den oliellampe, hun holder, kaster et blødt og flakkende skær over hendes ansigt.

”Jesus,” siger hun, og han har allerede set hende.

Han spørger, hvad hun ønsker, og hun tøver, for hun ved godt, at han vil lære dem at tøjle deres vrede.

”Du kan sige alt til mig, Martha,” siger han, og også hans ansigt oplyses af den urolige flamme.

”Er du ligeglad med, at min søster ikke hjælper mig med at sørge for dig og de andre?” spørger hun, og ordene lyder hårdere, end hun havde ønsket. Alligevel kan hun ikke holde inde: ”Du kan vel se, hvor meget jeg slæber! Og hun sidder bare der med hænderne i skødet. Det er ikke retfærdigt!”

”Martha, Martha,” svarer Jesus og træder et skridt nærmere. Hans stemme er så blid, at hun kunne græde. ”Du bekymrer dig om så mange ting og er altid urolig. Men din søster Martha, har valgt at gøre det rigtige.”

”Det rigtige?” Martha bliver varm i ansigtet. ”I skal vel have mad? Og et sted at sove?”

Jesus ser længe på hende. Han satte hende på plads, men han er ikke vred. Måske ved han godt, at hendes måde at tjene ham på er en anden end hendes søsters. Så tager han hendes hånd og klemmer den kort.

"Kom med ind igen," siger han, "kun én ting er nødvendig."

Hun følger efter ham, men hun er stadigvæk oprørt. Det er, som om han venter på, at hun selv kan se det, som vreden skygger over nu. De andre er fordybet i samtale, Martha rydder op. Hun falder langsomt til ro, hun møder Jesus blik, og han smiler. Irritationen, der voksede og syntes umulig at slippe, er skrumpet. Hendes søster så også på heende, så lykkelig, at det næsten må smitte.

"Natten åbner sig som en port" s.173-178

Pause => S P Ø R G S M Å L

*2 ledetråde: Søren Ulrik Thomsen & Jakob. Har Søren Ulrik læst din bog?
Jeg har aftalt, at vi skal mødes om den!*

Jeg var skeptisk, inden jeg kom her -men eksemplet med samaritaneren, skabte en meget god nysgerrighed.

*Altertafle i Island, med billede af en kvinde ved nadveren. Måske har der været kvinder tidligere?
Da Vinci Mysteriet – en af disciplene mangler skæg.... Osv.*

Det er dér, hvor stoffet møder mennesket.

Det Ny Testamente er samlet sammen: Maria-evangeliet er ikke kommet med, Thomas evangeliet ligeså. Der er mange stemmer, der har været med i koret. Jeg er overbevist om at kvinderne har haft mere at skulle have sagt, end det fremgår.

Søren Ulrik Thomsen: At blande holdninger og religion tager han afstand fra. Kristendommen er til indre brug og ikke til holdninger og politik. Ofte bruges religion til at slå andre oven i hovedet med. Men kan også bruge den til en personlig inspiration.

Politisk ståsted. Mit politiske virke er ikke nødvendigvis rensat for tro.

Anmeldelse af bogen i Jyllands Posten ved Marie Høegh. – Hun overgav sig til bogen. Selvom hun og jeg politisk set er modpoler.

Dejligt, at du har taget fat i Det NY Testamente, bibelen er kun noget, når vi genfortæller: Hvorfor er Paulus meget ordret?

Jeg tænkte: enten at følge ham fra menighed til menighed og lægge brevindholdet ud som samtaler - den anden mulighed var at give indtryk. Jeg vælger at fokusere på omvendelsen: Paulus bevæger sig fra en rabiats overbevisning om, at der er mennesker, der ikke skal have lov til at være der. Det er en vild historie! Hvis man vil forstå Paulus, må man læse de rigtige breve. Det ville ikke være rigtigt, at proppe det ned i en fortælling.

Evangelium: et glædeligt budskab. Breve blev læst højt i menighederne. Evangelierne var skrevet, så de kunne læses op i menighederne.

Hvem er man inde i hovedet på? Fra hvilken synsvinkel ser man det? Hvilke personer kan man sætte på banen? Maria Magdalene – måske er hun bare en god ven - et bud på at være menneske, som hænger godt sammen med Jesus budskab: Måske er det noget af det, som kvinder er kendt for: Omsorgen for andre.

Da Jesus bliver døbt: Jeg er med nede i floden. Der lyder en stemme, hvor kommer den fra? Der skal krop på landskaberne, man skal kunne mærke det, man skal vide, hvor de er, hvordan vejret er, og det må jeg skrive frem: hvilke grøntsager vokser hvor, og så pludselig er der én, der går på vandet, eller én, der kommer op af floden, og så lyder der en stemme. Så tænker jeg: Hvor kom den fra? Det er Gud, men hvor kommer stemmen fra: ER det duen der taler? Kan alle høre ham? – Der er på samme tid både realistiske beskrivelser og en syret historie. Jeg vælger at løse det, ved at skrive, at det er en stemme, der både synes at komme udefra og indefra.

Kan man være inde i hovedet på GUD? (Det har jeg forsøgt i ”Sorgens Grundstof”).

Gyldigheden er, at der et mysterium der er bevaret:

Det Ny Testamente er en mindblowing historie: at der er en Gud, der kan være menneske! Hvis man piller mysteriet ud af fortællingerne, kan det hele næsten være lige meget!

Fortæl om titlen ”Natten åbner sig som en port”?

Jeg holder ikke af at skulle finde på titler. Titlen kan være en MAGGI-terning, som skal rumme det hele.

”Margrethe den 1”, ”Hildegard”, jeg skal have noget med, når bøgerne skal på boghandlerrejse.

Mathias fra bibelselskabet vidste ikke, at jeg havde det sådan med titler. Han kom med forslaget til titlen.

Min ældste datter syntes titlen var OK. Forlaget så titlen sådan, at det er budskabet om Jesus, der kommer som en port, der åbner sig om natten.

Citat fra bogen: ”At gifte sig med en kvinde, der venter en andens barn, at være til stede ved en fødsel, hvor kun kvinder bør være, at samle halm gennemvædet af krop og blod og smide det på bålet. Alle de regler, Josef kender, gælder ikke her, natten åbner sig som en port, og med ét bliver der lysere omkring dem. Josef går ud for at se, hvem der kommer med så stærk en lampe. Men der er ingen derude, vinden suser i dalen, hyrdernes fjerne blus blinker døstigt over vidtstrakte marker. Og så lyset. Det står ned fra himlen, og Josef må skygge for øjnene med hånden, da han lægger nakken tilbage. En stjerne så stor som en lille sol, et lys, der slår mørket itu.” side 26

Hvilken bog skal du skrive inden du går i gang med Det Gamle Testamente

Det foregår på Læsø. Det bliver en historisk roman fra 1780: Mændene er væk, de er indskrevet i flåden. Der er ikke et træ på øen, kvinderne er hjemme, mændene er ude. Kvinderne ejer både jord og huse, hestevogne, dyr. Husene på Læsø er stadig opkaldt efter kvinder: ”Hedvigs hus” fx. Hvorfor opstår der pludselig samfundsformer af nød, hvor kvinder har mange opgaver og meget at lave. Jeg fik en ven, som er ubådskaptajn. Han foreslår at skrive om et linie-skibsforlis ved Læsø i 1780. De ombordværende mennesker – 670 mænd - strandet på øen! Der var kun de alkover, der var!! Jeg kommer til at beskæftige mig med sædelighedslovgivning. Der kom mange nye børn efter den tid. Kvinder blev straffet økonomisk og kom i fængsel. Børn blev født i dølgsmål – og så anta-

ger man, at kvinden har slået sit barn ihjel. Så bliver hun henrettet. Pigerne blev straffet, hvis en stedfar – har haft forbindelse med sin steddatter.

Carsten Jensens "VI DE DRUKNEDE..." – på en måde beskriver han i bogen sømanden som ARKETYPE. Så tænkte jeg: Kvinden som arketype?? Læsø som Matriarkat. Hvad sker der så ved den stranding. Strandingen er dramatisk og man vil gerne fortælle dén historie med de store dramatiske elementer – men hvad hvis jeg holder mig hjemme hos disse kvinder. Kvinderne ved, at de skal af med deres sønner, som skal på havet. De ved at folk kan være døde (på havet), men det er ikke sikkert at de er, man kan ikke få besked. De skal leve med en sorg der er tvetydig. Hvis sømanden som arketype har betydning for den moderne mand, hvordan så med kvinden?

REFERAT JENSFERROLDHELBO